

[Ministeren for Grønland.]

forbundet med de opgaver, som i Grønland henlægges til kommunerne, herunder således de sociale udgifter i snævrere forstand.

I overensstemmelse hermed har de offentlige grønlandske kasser hidtil selv afholdt udgifterne til den almindelige offentlige forsorg og til forsorgen for de gamle og invaliderne. Udgifterne til børneforsorgen er også afholdt af kassens midler; dog gør jeg opmærksom på, at 50 pct. af driftsudgifterne til børnehaver, børnehjem og børnesanatorier afholdes af statskassen.

Man må herved gøre sig klart, at fordelingen af udgifterne mellem stat og kommune er en helt anden i Grønland end herhede, men i Grønlands favør. Således afholder statskassen f. eks. samtlige udgifter til det grønlandske sundheds- og skolevæsen, ligesom staten yder et tilskud til forsyningstjenesten i Grønland på ca. 10 mill. kr. årligt, og dette er i realiteten også et socialt tilskud.

Under den i år stedfundne foreløbige behandling af forslagene til nye socialforsorgsbestemmelser har landsrådet givet udtryk for, at retsenheden med det øvrige Danmark ikke gælder, for så vidt angår de foreslåede takster for de forskellige hjælpetyper; og selv om landsrådet ikke finder, at tiden er inde til at indføre samme takster som i den øvrige del af riget, finder landsrådet dog, at der på længere sigt må findes udvej for finansiering af takster for de forskellige hjælpetyper, der er mere rimelige end de af socialinspektøren foreslåede. Indtil videre anbefaler landsrådet dog de foreslåede takster, men det er jo muligt, at landsrådet næste år vil stille forslag om, at der af statskassen ydes hjælp til afholdelse af de sociale udgifter i Grønland, hvis der ikke på anden måde — f. eks. ved de bestræbelser, der i så henseende udfoldes i Grønlandsudvalget af 1960 — skaffes landskassen forøgede indtægter.

Må jeg i denne forbindelse endvidere gøre opmærksom på, at der i § 2, stk. 3, netop i den lov, som de ærede medlemmer af det socialistiske folkeparti nu foreslår ændret, er hjemmel til på de årlige finanslove at yde statstilskud til landskassen. Hvis altså Grønlands landsråd erkender, at landskassens indtægter ikke slår til til dækning af udgifterne ved de opgaver, herunder de

socialt opgaver, som er henlagt til de grønlandske kommuner, kan landsrådet under påberåbelse af den nævnte lovbestemmelse i særlige tilfælde anmode staten om et tilskud. Det fremsatte lovforslag synes derfor unødvendigt, idet der allerede findes lov hjemmel til at yde statstilskud til landskassen, og udnyttelsen af denne hjemmel vil naturligt kunne finde sted ved bevilling på finansloven.

Jeg henleder også opmærksomheden på, at det i den udvalgsbetænkning, som den 1. februar i år blev afgivet over forslaget til lov om ændring i lov for Grønland om indførselsafgifter m. v., er anført, at der blandt de dengang herværende medlemmer af landsrådets forretningsudvalg var overvejende stemning for, ikke mindst af hensyn til de principielle overvejelser, der for tiden finder sted i Grønlandsudvalget af 1960, ikke i øjeblikket at ændre det principielle forhold, der eksisterer mellem statskassens og landskassens finansiering af opgaver i Grønland.

Endvidere henleder jeg opmærksomheden på, at landsrådet, såfremt det ønsker at give en midlertidig forhøjelse af f. eks. invalide- og aldersrentesatserne, indtil den endelige ordning gennemføres, har mulighed derfor på grundlag af landskassens nuværende formueforhold.

Endelig skal jeg bemærke, at Grønlands landsråd som allerede nævnt i næste samling agter at underkaste hele den for Grønland gældende socialforsorg en grundig behandling på grundlag af indgående undersøgelser, som er foretaget i løbet af de sidste godt halvandet år, og at vi — hvad jeg også gav udtryk for under åbningsdebatten i anledning af et spørgsmål fra det ærede medlem hr. Rosing — efter min mening må afvente, hvad der kommer ud af disse handlinger, inden vi træffer bestemmelse om eventuel ydelse af statstilskud til delvis dækning af udgifterne til offentlig forsorg i Grønland. Det vil, så vidt jeg kan se, også være rigtigst at afvente resultaterne af arbejdet i Grønlandsudvalget af 1960. Det ærede medlem hr. Vivike er jo selv medlem af udvalget og ved derfor, at man i udvalget drøfter spørgsmålet om ydelse af generelle børnetilskud, ligesom man overvejer forslag, der kan få stor indflydelse på omkostningsniveauet i Grønland.